

mindannyiunkat elgondolkodásra készítetne e néhány szó, melyet a bibliai Jelenések könyvéből így olvastam fel: „Tudom a te dolgaidat”

Ha megfigyeltétek, két irányból közelítettem meg az elmondott két élményemen keresztül a Jelenések szavait. Az egyik irányból jövet félelemérzeted támad, összerezzensz, fenyegetettséget érzel, nyugtalanná tesz, kiszolgáltatottságot, megaláztatást telepít reád. Szinte odaképzeled a sok felkiáltójellel fenyegető hangsúlyt: vigyázz! mert tudom a te dolgaidat! A másik irányból jövet az Isten felé forduló ember bársonyos alázatával fogalmazottan simogatódik a lelked: s mintha Atyád az Isten - a szerető, megértő, bátorító felemelő szülői-kéz segítő, erőt adó jósága törölgetné gyötrelmeid verejtékcseppjeit: tudom a te dolgaidat.!

Vajon miért időztem e gondolatkör kapcsán ilyen sok ideig? Azért, mert a Jelenések könyvéből vett szavaknak igen nagy az aktualitása a mában is. Anyagiakat kergető világunkban megsokasodott gyarlóságaink száma. Eluralkodott felettünk az irigykedés, a leskelődés, gyanúsítgatás, tolvajkodás, gyűlölködés, perlekedés, és se szeri se száma a fenyegető „vigyázz, mert tudom a te dolgaidat” stílusban fogalmazott rettegető megnyilvánulásoknak.

Vajon nem kellene-e fokozottabban érvényesülnie a „tudom a te dolgaidat” kalákás hangulatú, segítőkész, összetartozásunk biztosítékát kifejező hangvételnek?

Én úgy érzem, hogy még kevés a jóhiszemű érdeklődő és sok a közömbös ember, kevés a másik gondjainak enyhítésére való törekvés.

Adja az Isten, aki a mi szerető Édesatyánk, és aki tudja a mi dolgainkat, hogy szent szeretetében, drága közösségünkben legyünk jó kalákások, s tudván tudjunk s látván lássunk és hallván halljunk az ő szent tanítására, most és mindörökké. Ámen.

PAP LÁSZLÓ

ERÉNYEK

Filippi 4, 8-9

Kedves Testvéreim!

Kétség nem férkőzhet hozzá, hogy naponként igyekszünk megélni az erényes életet. Ennek azonban nagyon sok akadálya van, de mindennek ellenére áldott szerencsénkre a bibliai figyelmeztetések szolgáltatják a megfelelő útbaigazításokat. Rengeteg követelményt állít fel a mindennapi élet a vallásos és vallástalan ember számára egyaránt. Az első embertípusra figyelve vesszük észre, hogy kitartóan, szívből imádkozik Istenhez. Azt is látjuk, hogy bár a hetedik napot megszentelte, hat napon át szorgalmasan dolgozik a mindennapi kenyérért. Ez a fajta ember élni akar, s ezért párosítja a vallást a gyakorlattal.

A felolvasott alapgondolat értelmében megállapíthatjuk, hogy a figyelmeztetés elsősorban a filippibeliiekhez szólt, de ma számunkra ad eligazítást. A kérdés tehát úgy tevődik fel, hogy hányszor, mikor, hogyan imádkozunk, s

ezt az imádságot hogyan társítjuk a hat napi munkánkkal? Mi, akik itt vagyunk, valljuk, hogy legszentebb tevékenységünknek ma ezt tartjuk, hogy a lelkésszel elmondjuk az őszinte imát. Hogy sokszor gyöngymondatok csillogó szavaiban dicsérjük, magasztaljuk Istent, az hozzátartozik a valósághoz, de tudjuk azt is, hogy egyszerű szavainkkal is Istennél elérjük mindig a célt. Mi azt is valljuk, hogy nekünk hálaadással párosult imádságot kell mindig Isten elé tárunk, s egyben odaadni neki a szívünket is.

Szem előtt tartjuk vallásos érzéseinket, de ugyanakkor tiszta, józan értelemmel figyelünk életünk egy-egy erényes vonására.

1. Amikor az IGAZRA gondolunk, akkor merészen ki kell jelenteni, hogy egyes szám első személynek (nekem) van igaza. Görcsösen ragaszkodunk ahhoz az igazsághoz, ami a sajátunk, s nem engedjük meg, hogy tőlünk valaki elvitassa azt. Igazságkeresésünkben sokszor megbosszantanak, s akkor pillanatra elfeledkezünk magunkról, megverjük mellünket, s így szólunk hálaadással: Hála neked Istenem, hogy nem vagyok olyan bűnös, mint ott az az atyámfia. Alig csöppen ki szánkon ez a mondat, s máris rájöttünk arra, hogy ez a képmutatók hálaadó imádsága. Kié tehát az igazság? Istené, aki ad azoknak, akik igazán keresik azt. Az apostoli figyelmeztetés szellemében folyik tehát a magunk igazsága? Az, amikor annak az igaznak megvalósítására törekszünk, amelyik Istentől származik.

2. Ha a tisztességről beszélünk, nyomban megállapítjuk, hogy mindannyiunknak joga van arra, hogy TISZTESSÉGESen bánjanak velünk. A régi, szülői figyelmeztetés visszacseng fülünkben: Az első, alapvető követelmény, hogy előre köszönjük a nagyobbaknak. Ne tagadjuk le azt se, hogy szüleink is elvárják tőlünk a tiszteletet. Élhet bennünk Balázs Ferenc felfogása, aki képtelen volt csak úgy térdet hajtani egy „megrongyosodott elv” előtt, de élnie kell bennünk annak a felfogásnak is, mely szerint a mellettünk lévő embert mélységes ragaszkodással tiszteljük és szeretjük. Az erény elfogadásánál és megélésénél tehát döntő szempontnak minősül, hogy csak annyi tiszteletet várjunk másoktól, mint amennyit meg is érdemlünk.

3. Sokat hivatkozunk múltbéli, s jelenkori ÁRTATLANSÁGunkra is. Tény az, hogy nem szeretjük egyáltalán, ha bántanak bennünket Nagy életkívánságaink között ott él, s gyakran hangoztatjuk, hogy szeretnénk megvénülni, s úgy takarodni be, mint az érett gabona. Ha az élet váratlan fordulatai bántanak meg, akkor azokat úgy-ahogy elviseljük, de ha embertársaink támadásait kell elviselnünk, akkor megsokasodnak panaszaink. Akik megtapasztaltuk ezeket a bántásokat, azok tudjuk, értjük igazán a figyelmeztetés mai üzenetét: Még szóval se bántssuk egymást!

4. Rohanó világunkban nagyon kevés időt tudunk szánni a KEDVESÉGRE. Ennek dacára azonban mindannyiunknak tagadhatatlanul szükségünk van rá. Bármilyen nehéznek is tűnik a másokkal szembeni kedvesség gyakorlása, könnyen bizonyítható, hogy naponta gyakorolhatjuk azt. A kedvesség benne van egy egyszerű, vagy éppen meleg köszöntésben, amely kijár mindenkinek. Sőt, ha ezt már megtettük, akkor már nagyon közel állunk ahhoz, hogy kezet fogjunk az üdvözölttel és arcunkon megszülessen egy őszinte mo-

soly. Lám, a bibliai figyelmeztetés egyszerű mozdulatokban rejtőzik, s nem abban, hogy egymásnak szüntelen kedveskedjünk.

5. Őszinte megnyilatkozásaink között az is ott kell legyen, hogy DICSÉRETESre szeretnénk vizsgázni minden körülmények között. Ezért szeretettel és boldogan emlékszünk vissza mindig arra-azokra az alkalmakra, amikor valamiért megdicsértek bennünket. Magas igényeket támasztunk ma már nemcsak gyermekeinkkel, unokáinkkal szemben, hanem embertársainkkal szemben is. Nagyon sokat kell megvalósítaniuk ahhoz, hogy dicséretünket kiérdemeljék. Ne mulasszuk el hát magunknak is feltenni a kérdést, hogy a magunk mércéjét milyen magasra állítottuk? Képesek vagyunk-e megvalósításainkban elérni ezt a magas mércét? A figyelmeztetést úgy értelmezem ebben az esetben, hogy nem a mércét kell alább állítani, hanem igyekezni kell arra, hogy ne embertársaink, hanem Isten mondjon nekünk dicséretet az elvégzettekért.

6. Arról mindannyian meg vagyunk győződve, hogy életünk egyszer mindenképpen véget ér. Sokan azonban azt a felfogást is képviseljük, hogy nem mindegy az embernek, hogy saját életét miképpen éli meg. Az bizonyos, hogy sokkal könnyebb választani a rosszat, mint a jó mellett szilárdan megmaradni, de mi, akik már megkóstoltuk az élet igazi ízét tudjuk, hogy csak becsületes úton lehet szerezni tartós örömet. Ezért fontos tehát meghallgatni az apostoli figyelmeztetést, s minden erőnkkel arra törekedni, hogy jól és szépen éljünk meg egy ERÉNYES életet.

7. A tanítás utolsó figyelmeztetése a MAGASZTOSra vonatkozik. A sok lehetőség közül én csak hármat említek meg, amely nem igazán tükrözi a fontossági sorrendet, hanem inkább csak szemlélteti a fogalmat. Magasztosnak találok múltunkat, amelyről mindenütt büszkeséggel beszélhetünk. A múltunkhoz szorosan kapcsolhatjuk őseinket, akik úgy éltek, úgy bizonnyítottak, hogy értük ma nem kell senkinek szégyenkeznie. Magasztosnak találok unitárius hitünket, mely nemcsak saját megmaradását biztosította, hanem felkínálta a mindenkori ember számára azt a szabadságot, hogy saját belátása szerint vélekedjen és higgyen Istenről. Végül, de nem utolsósorban, magasztosnak ismertem meg Istent, aki ma már átlépett minden másféle emberi gondolkodást, s örökös gondoskodása által az egész emberiség Atyjává vált.

Pál apostol segített a gondolatok felsorakoztatásában, s most, amikor kívánom bezárni a kört, az ő szavaival pecsételek: lehetőségünk volt valamit megtanulni, sőt azt meg is érteni. Amidón lassan az leülepszik tudatunkban, csak azután tapasztalhatjuk meg, hogy azért tudjuk erényeinket megélni, mert velünk a BÉKE ISTENE. Ámen.

AZ ÖRÖKKÉVALÓK IGÉZETÉBEN (I.)

Mt 19,27.29/b

Kedves keresztény Testvéreim!

A felolvasott bibliai versékben elhangzott kérdést Péter, a tanítvány intézi Jézushoz, és pedig azt követően, hogy Jézus elmarasztalóan, de ugyanakkor szánakozva beszél a gazdag ifjúról, aki annyira a földiek vonzásában élt, hogy az anyagiakat és az ezzel együtt járó testi kényelmet mindennél többre értékelte. Többre értékelte és tartotta lelkének üdvösségénél, Jézus eszményi világánál, az Istenországa ügyénél. De fogalmazhatunk úgy is, hogy a birtoklás öröme töltötte be egész életét, s ez nem adott helyet lelkében az adakozás, a szolgálát és a tanítványság örömeinek.

Jézus a gazdag ifjú történetén keresztül arra inti, figyelmezteti tanítványait és hallgatóit, hogy az Istenországába való bejutás, s az örökéletnek elnyerése sokkal nehezebb, mint azt gondolnád. De Jézus értelme, erkölcsi célzatú figyelmeztetése hozzánk is szól, ne feledjük!

A görögök hajdanán azt tartották: „ami szép, az nehéz”.

Bizonyára sokatok előtt ismert a gazdag ifjúról szóló jézusi történet, amelyben az ifjú az örökélet elnyerésének feltételeiről, valamint üdvössége felől érdeklődik Jézustól. Tulajdonképpen a gazdag ifjú is, akárcsak Péter, a tanítvány, a jutalom felől tudakozódik. Jézust nem lepi meg az ifjú kérdése. A válasz elől nem tér ki, hanem egészen természetesen válaszol. Először is, „ha be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat.” Tehát Jézus szerint az örökélet elnyerésének elengedhetetlen feltétele a tízparancsolat, valamint a szeretet kettős parancsolatának megtartása. Az ifjú válaszából megtudjuk, hogy ezen kötelezettségeinek már kora ifjúságától fogva eleget tett. Szinte az az érzésünk, mintha dicsekedne, s mintha Jézustól dicséretet várna, holott ez Jézus számára egészen természetesnek tűnik. Ezután következik az a váratlan fordulat a történetben, mely kényelmetlen helyzetbe hozza az ifjút. Az előbb még életével és vallásosságával szinte hivalkodó ifjú kétségbeesett hangon szól: „mi fogyatkozás van még bennem?” S ekkor mondja el Jézus az örökélet elnyerésének második, s egyben a nehezebbik feltételét: Szabadulj meg az anyagiak igézetétől, a testiek, a földiek és jelenvalók fogságából.

A gazdag ifjú igen nagy fogyatkozása abban állott, hogy a testieket mindennél többre értékelte, pedig közel volt ahhoz, hogy „bemenjen az életre”. Pál apostol is arra hívja fel a figyelmünk „Isten országa nem étés, nem ivás, hanem igazság és békesség” (Róm 14,17/a). A gazdag ifjú egyetlen, de ugyanakkor nagy fogyatkozása abban állott, hogy a testieket többre tartotta a lelkieknél, a földieket az égieknél, és a jelenvalókat az örökkévalóknál. Fogalmazhatunk úgy is, hogy a lelkieket és szellemieket alárendelte a testieknek, az eszményieket, az égieket a földieknek, az örökkévalókat a jelenvalóknak. Aki pedig lelkének üd-